

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1560-0/2017
Érkezett:	2017 JÚL 26.
1015 Budapest	Példány: 1
Donáti u. 35-45.	Melléklet: 12 db
	Kezelőiroda: <i>[Signature]</i>

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK	
1.	
FŐLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐIRATON:	
Postán / Gyűjtőládán / Személyesen / E-mailen / Faxon:	
Érkezett:	2017 -07- 1 2
PÉLDÁNY:	1 IV. meyh
MELLÉKLET:	9 KÖZTÖK
FŐLAJSTROMSZÁM:	
UTÓIRATON:	

a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján!

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Dr. Ruzsa Ferenc [REDACTED] – a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, Dr. K. Kovács Dóra ügyvéd (székhelye: 1114 Budapest, Móricz Zsigmond körtér 15. fszt. 4.) útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.M.1998/2013/45. sz. ítéletének, a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.557/2015/4. sz. ítéletének és a Kúria Mfv.I.10.367/2016/6. sz. ítéletének alaptörvényellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény X. cikk (1) és (3) bekezdését; XXIV. cikk (1) bekezdését; XXVIII. cikk (1) bekezdését; 26. cikk (1) bekezdését; és 28. cikkét.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. A megsemmisíteni kért bírói döntések megnevezése, a határidő-számításhoz szükséges adatok közlése (a jogerős ítélet kézhezvételének időpontja stb.):

a) Az első fokon eljáró

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.M.1998/2013/45. számú jogerős ítélete (a 46., 48. és 49. számú végzésekkel kijavítva)

Kelte: 2015. június 19.

b) A másodfokon eljáró, az elsőfokú ítéletet helybenhagyó

Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.557/2015/4. számú ítélete (a 6. számú végzessel kijavítva)

Kelte: 2016. február 17.

c) A felülvizsgálati bíróságként eljáró, a jogerős ítéletet hatályában fenntartó

/174

Sz.01.07.

Kúria Mfv.I.10.367/2016/6. számú ítélete

Kelte: 2017. március 8.

Kézhezvételének időpontja: **2017. május 15.**

2. Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése:

- a) A tudományos kutatás, a tanítás szabadságához, a felsőoktatási intézmények önállóságához való jog:

X. cikk

(1) Magyarország biztosítja a tudományos kutatás és művészeti alkotás szabadságát, továbbá – a lehető legmagasabb szintű tudás megszerzése érdekében – a tanulás, valamint törvényben meghatározott keretek között a tanítás szabadságát.

(3) Magyarország védi a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia tudományos és művészeti szabadságát. A felsőoktatási intézmények a kutatás és a tanítás tartalmát, módszereit illetően önállóak, szervezeti rendjüket törvény szabályozza. Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodási rendjét törvény keretei között a Kormány határozza meg, gazdálkodásukat a Kormány felügyeli.

- b) A részrehajlás nélküli, pártatlan és tisztességes eljáráshoz és elbíráláshoz való jog:

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

- c) Ezzel összefüggésben, az a jog, hogy a pereket a törvények alapján (a jogszabályokat a józan ésszel összhangban értelmezve) döntsék el:

26. cikk

(1) A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártoknak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

3. A közvetlen érintettség kifejtése (az eljárás megindításának indokai, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege, bírói döntés esetén a pertörténet röviden, az ügyben hozott bírói döntések stb.):

a) A közvetlen érintettség alapja:

A megsemmisíteni kért ítéletek az **általam** felperesként **indított perben** keresetemet elutasították, így az eredeti jogsérelem (törvénytelen felmondás) nem került orvoslásra.

b) Az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege:

- A tudományos kutatás, a tanítás szabadságához, a felsőoktatási intézmények önállóságához való jogból levezetetten a törvény szerint (2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról, a továbbiakban: Ftv.) a felsőoktatási intézmény rektorának megbízatását csak a szenátus kezdeményezésére lehet visszavonni. Ám engem egy egyszerű munkáltatói intézkedéssel fosztottak meg rektori megbízatásomtól, a szenátus egyetértése nélkül. Ezt a támadott ítéletek nem orvosolták.
- A részrehajlás nélküli, pártatlan és tisztességes eljáráshoz és elbíráláshoz való jog a per folyamán sokszor sérült. Ennek legnyilvánvalóbb eleme, hogy a keresetben, a fellebbezésben és a felülvizsgálati kérelemben egyaránt leírt három, egyenként is perdöntő jogszabálysértést egyik bíróság sem bírálta el.
- A tisztességes eljáráshoz való joghoz csatlakozik az az alaptörvényi előírás, hogy a pereket a törvények alapján, a jogszabályokat a józan ésszel összhangban értelmezve kell eldönteni. Ám a bíróságok Ftv. értelmezése (főiskolai oklevél csak a miniszter kezdeményezésére vonható vissza), továbbá a Kúria Mt. szerinti „tudomásszerzés” értelmezése (nem biztos, hogy a munkáltató tudomást szerzett valamiről, amiről döntést hozott) határozottan ellentmond a józan észnek és a jogalkotó szándékának is.

c) A pertörténet röviden, az ügyben hozott bírói döntések:

A szerteágazó pernek itt csak a jelen indítvány szempontjából releváns elemeire utalunk. Részletesebb pertörténetet a Kúria ítélete tartalmaz (3.9. melléklet, [1]–[56] bekezdés, 2–9. o.; a [43]. bekezdésben említett dátum helyesen „2009. február 5”).

A [REDACTED] (a továbbiakban: Főiskola, ill. a perben alperes) fenntartója A [REDACTED] Egyház (a továbbiakban: Egyház, ill. fenntartó); ennek vezető testülete az Egyházi Tanács. A Főiskolával határozatlan idejű, főállású munkaviszonyban álltam, főiskolai tanár besorolással. A Miniszterelnök 2007.

szeptember 1-jétől 2011. augusztus 31-éig megbízott a Főiskolán a rektori teendők ellátásával.

Az Egyház meghatározó vezetőinek viselkedése számomra morálisan vállalhatatlanná tette az egyházi fenntartású Főiskola képviselőjét, ezért kezdeményeztem az idő előtti rektorváltást. Ennek keretében törvényes eljárásban a Főiskola szenátusa 2008. november 27-én megválasztotta a rektorjelöltet, ám őt a fenntartó elmulasztotta kinevezésre felterjeszteni, így maradtam rektor.

A rektor munkáltatói jogköreinek elvonásáról az Egyházi Tanács két ízben határozott.

- Először 2008. szeptember 22-én, „az új rektor megválasztásáig”: ez tehát 2008. november 27-én hatályát veszítette.
- Másodszor 2009. április 27-én, ám ezt a törvényes határidőben a Főiskola a bíróságon megtámadta, ezért nem volt hatályos. (Ftv. 115. §. (14): „A kérelem benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.”)

Így a Főiskola dolgozói felett a munkáltatói jogkört rektorként továbbra is én gyakoroltam.

2009. június 17-én kilenc, a Főiskolán korábban súlyos törvénysértéssel kiadott főiskolai oklevél visszavonásáról határoztam.

2009. június 10-e és 20-a között négy főiskolai oktatónak felmondtam, három esetben erre törvény kötelezett.

2009. július 6-án a rektor felett a munkáltatói jogokat gyakorló fenntartó (az Egyház képviselője által aláírt irattal) munkaviszonyomat az 1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről (a továbbiakban: Mt.) 96. § (1) bekezdés a) pontja alapján rendkívüli felmondással megszüntette (3.2. melléklet).

Az indokolás itt releváns elemei (a Mt. 96. § (4) bekezdése szerinti 15 napos határidő alapján csak ezek vehetők figyelembe):

- főiskolai okleveleket vontam vissza, noha erre a Ftv. 103. § (2) alapján a rektornak nincs joga;
- munkáltatói jogkört gyakoroltam, noha a fenntartó e jogomat magához vonta.

A rendkívüli felmondás számos törvényt sértett: A Magyar Köztársaság Alkotmányát (1949. évi XX. törvény, a továbbiakban: Alkotmány), a Ftv.-t és a Mt.-t, ezért bírósághoz fordultam.

A bíróság első és másodfokon keresetemet elutasította (Fővárosi Munkaügyi Bíróság 22. M. 3507/2009/21 ítélete, Fővárosi Törvényszék 49.Mf.634.472/2011/4. ítélete), ám felülvizsgálati kérelmem alapján a Kúria (Mfv.II.10.515/2012/7 számú végzésével – 3.3. melléklet) az ítéleteket hatályon kívül helyezte és új eljárásra utasított. Eddig tartott

tehát az előzményi eljárás. A T. Alkotmánybíróságtól az ez után indult új eljárás ítéleteinek alaptörvény-ellenesség miatti megsemmisítését kérem.

Az új eljáráshoz benyújtott kereseti kérelmem (3.4. melléklet) a felmondásban nyolc törvénysértést nevesített. A felmondás törvénytelen, mert:

- (1) Nem a munkáltató adta ki (hiányzik a döntésre jogosult Egyházi Tanács határozata)
- (2) Elkésett (a Mt. 96. § (4) szerinti 15 napos határidőhöz képest)
- (3) A rektornak az Alkotmány alapján, a Ftv. szerint nem lehet felmondani
- (4) Felperest megfosztották a Mt. 96. § (2) szerinti védekezés lehetőségétől
- (5) Sérti a fenntartói joggyakorlás előírt módját (Ftv. 115. §)
- (6) A felmondási indokok nem a megszüntetett munkaviszony tartalmára vonatkoznak, Mt. 96. § (1) a). (Az indokok a rektori megbízással függtek össze, a munkaviszony viszont főiskolai tanári munkakörre szólt)
- (7) A felmondási indokok okszerűtlenek (az oklevél-visszavonás rektori hatáskör; a munkáltatói jogkört felperes jogszerűen gyakorolta)
- (8) Felperes jóhiszeműen, a köteles gondossággal járt el (Mt. 96. § (1) a)).

Az elsőfokú eljárás során alperes benyújtotta az Egyházi Tanács 2009. április 10-i határozatát, amelyben döntött a rendkívüli felmondásról (3.1 melléklet). Ezt megerősítette négy, tanúként meghallgatott Egyházi Tanács-tag vallomása. Így a fenti (1) törvénysértés nem valósult meg.

Az elsőfokú ítélet (3.5. melléklet) keresetemet elutasította. Az ítélet indokolásának számos tény- és iratellenes, törvény- és Alaptörvény-sértő részét a másodfokú ítélet törölte, ezért ezekre itt már nem kell kitérnem.

Az ítélet a beszerzett iratok és az egybehangzó tanúvallomások alapján kimondta (és ez azóta nem vitatott), hogy a Főiskola rektora esetében „a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó döntés meghozatala az Egyházi Tanács feladata maradt” (9. o.).

Az ítélet az (1) vélelmezett törvénysértést elvetette: „a perbeli rendkívüli felmondással történő munkaviszony megszüntetéséről az Egyházi Tanács döntött” (9. o.). A (2) törvénysértést érdemben nem vizsgálta: a döntésre jogosultnak a rendkívüli felmondás alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított 15 napos határidő megtartása helyett a cselekményeknek a perben egyáltalán nem vitatott időpontját vizsgálta. A (4) törvénysértést nem tekintette ügydöntőnek. A (7) törvénysértést elvetette: egyetértett a felmondás Ftv.-értelmezésével; a rektor munkáltatói jogkörének fenntartó általi 2009. április 27-i elvonását pedig hatályosnak vélelmezte: „úgy kell tekinteni, hogy a határozatokat bíróság előtt nem támadták meg” (14. o.). Az ítélet nem bírálta el, sőt, meg sem említette a (3), (5), (6) és (8) törvénysértést.

Az ítélet ellen benyújtott fellebbezésben (3.6. melléklet) részletesen rámutattunk annak jogsértéseire és tévedéseire, nyomatékkel kiemelve (V. és VI. pont, 18. o.), hogy a fenti (3), (5) és (8) törvénysértést a bíróság nem is vizsgálta.

A másodfokú ítélet (3.7. melléklet) a fellebbezést alaptalannak minősítette és az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Annak indokolását ugyan számos ponton lényegesen megváltoztatta, ám továbbra sem vizsgálta a szubjektív határidő megtartását (2). A (7) törvénysértéssel kapcsolatban az elsőfokú bíróság Ftv. értelmezését megerősítette; a rektor munkáltatói jogkörének fenntartó általi elvonását viszont a korábbi, 2008. szeptember 22-i határozatra alapozta, nem észlelve, hogy az 2008. november 27-én hatályát veszítette. A (3), (5) és (8) törvénysértést nem vizsgálta.

Az ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelemben (3.8. melléklet) részletesen elemeztük a másodfokú ítélet törvénysértéseit, az elsőfokú eljárás jogsértéseivel kapcsolatban a fellebbezésben kifejtett álláspontunkat maradéktalanul fenntartottuk és a fellebbezést a felülvizsgálat során figyelembe venni kértük. Nyomatékkel kiemeltük (VII. és IX. pont, 6–7. o.), hogy a fenti (3), (5) és (8) törvénysértést a másodfokú bíróság sem vizsgálta.

A Kúria ítéletében (3.9. melléklet) elutasította a felülvizsgálati kérelmet. A kimondottan figyelembe venni kért fellebbezést nem vette figyelembe ([59] bekezdés).

A (2) törvénysértést bizonyítatlanságra utalva vetette el: „Az Egyházi Tanács 2009. április 10-ei tudomásszerzése ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható a kötelezettségzegéseket illetően, így a rendkívüli felmondás elkésztése sem nyert igazolást” ([67] bek.), noha idézte az Egyházi Tanács 2009. április 10-i határozatát ([63] bek.).

A (7) törvénysértéssel kapcsolatban a korábbi ítéletek Ftv. értelmezését megismételte ([69] bek.); a rektor munkáltatói jogkörének fenntartó általi elvonását a másodfokkal egyezően a korábbi, 2008. szeptember 22-i határozatra alapozta ([60] és [62] bek.), noha észlelte, hogy az 2008. november 27-én hatályát veszítette ([70] bek.).

A Kúria sem bírálta el a (3), (5) és (8) törvénysértést ([71] bek.), sem azt a felpanaszolt tény, hogy az első- és másodfokú bíróság nem bírálta el azokat.

4. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével:

a) A rektornak nem lehet felmondani

A perrel érintett időben hatályos Alkotmány kimondja:

70/G. § (1) *A Magyar Köztársaság tiszteletben tartja és támogatja a tudományos és művészeti élet szabadságát, a tanszabadságot és a tanítás szabadságát.*

A Ftv. kifejezetten ebből az alkotmányos rendelkezésből vezeti le a felsőoktatási intézmények autonómiáját:

1. § (1) *E törvény célja a tanítás és a tanulás alkotmányos jogának érvényesüléséhez szükséges jogi garanciák megteremtése. A tanuláshoz való jog alapján a Magyar Köztársaság minden állampolgárának joga, hogy igénybe vegye a felsőoktatás által nyújtott szolgáltatásokat, feltéve, hogy képességei alkalmassá teszik a felsőfokú tanulmányokra. A tanítás, a kutatás és a művészeti élet szabadsága a felsőoktatásban a felsőoktatási intézmények autonómiáján keresztül valósul meg.*

(2) *E törvény célja megteremteni a jogi feltételeket ahhoz, hogy a felsőoktatási intézmény az e törvényben biztosított autonómia szerint működhessen, azzal élhessen, továbbá biztosítsa az autonómia gyakorlásában való részvételt az oktatók, a kutatók és a hallgatók számára. Az autonómia **(3)** bekezdésben felsorolt elemeit a törvények által meghatározott keretben lehet gyakorolni. Az autonómiát érintő rendelkezéseket csak törvényben vagy törvény felhatalmazása alapján lehet szabályozni. Az autonómia gyakorlásánál figyelembe kell venni a felsőoktatási intézmény szabályzataiban foglaltakat is.*

Az autonómia fontos eleme a vezetőválasztás szabadsága:

Ftv. **1. § (3)** *A felsőoktatási intézmény - oktatási, kutatási, szervezeti és működési, gazdálkodási - autonómiája*

f) kiterjed az intézmény vezetőinek pályázati rendszerben történő kiválasztására, demokratikus megválasztására

A vezetőválasztás szabadságának legfontosabb, és ezért a törvényben pontosan szabályozott esete a rektor megválasztása, ami a szenátus kizárólagos hatásköre:

Ftv. **27. § (5)** *A szenátus javaslatot tesz a rektori pályázat kiírására, elbírálja a pályázatokat, megválasztja a rektorjelöltet és erről értesíti a fenntartót, továbbá értékeli a rektor vezetői tevékenységét.*

Ezzel összhangban a szenátus kizárólagos hatásköre a rektor visszahívásának kezdeményezése is:

Ftv. **29. § (8)** *A szenátus tagjai kétharmadának igenlő szavazatával kezdeményezheti a rektor visszahívását.*

A rektorválasztás szabadságának különösen erős garanciája, hogy (főiskola esetében) miniszterelnöki megerősítéshez kötött:

Ftv. **101. § (3)** *A Magyar Köztársaság miniszterelnöke*

a) megbízza és felmenti a főiskola rektorát

Azaz a rektori megbízatás csakis a szenátus kezdeményezésére, miniszterelnöki határozattal vonható vissza.

Mivel a rektori megbíztás munkaviszonyhoz kötött, ezért ezt a munkaviszonyt a megbíztás fennállása alatt nem lehet megszüntetni:

Ftv. 29. § (7) Rektori megbíztást az kaphat, aki vezetési, szervezési, gazdálkodási ismeretekkel és gyakorlattal rendelkezik, továbbá a felsőoktatási intézménnyel teljes munkaidőre szóló munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban áll, illetve akivel ilyen jogviszony létesítenek. A rektori megbíztáshoz egyetem esetén egyetemi tanári, főiskola esetén egyetemi tanári, főiskolai tanári, egyetemi docensi, tudományos tanácsadói vagy kutatóprofesszori, illetve tudományos főmunkatársi munkakörben történő alkalmazás szükséges.

Ennyiben tehát a Ftv. korlátozza a Mt. munkáltatói felmondásra vonatkozó rendelkezéseit, és ezt ki is mondja:

Ftv. 81. § (1) Az alkalmazottak foglalkoztatására költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmény esetén a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényt, más felsőoktatási intézményekben a Munka Törvénykönyvét az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

Párhuzamos érvelés a fenntartói joggyakorlás törvényes keretei alapján:

A rektor védettsége nem öncélú, hanem a felsőoktatási intézmény Alkotmányból levezetett autonómiájának fontos garanciája.

Ezen autonómiának a fenntartóval kapcsolatos elemeit a törvény (Ftv. 115. §) megfelelően körülbástyázza.

Bár a rektor munkáltatója a felsőoktatási intézmény, felette a munkáltatói jogokat a fenntartó gyakorolja.

Ftv. 115. § (2) A fenntartó

f) kezdeményezi a rektor megbíztását és felmentését, továbbá gyakorolja felette a munkáltatói jogokat;

A rektor felmentésének kezdeményezésére nem önállóan jogosult a fenntartó, hanem csak a szenátus határozata alapján, amelyet a rektor megküld neki.

Ftv. 96. § (12) A főiskolai rektor és az egyetemi rektor megbíztásával és felmentésével kapcsolatos eljárásra a 89. §-ban foglaltakat kell alkalmazni.

89. § (1) A rektor - a munkaköri cím adományozása céljából megfogalmazott - a főiskolai tanári kinevezésre, illetve az egyetemi tanári kinevezésre vonatkozó javaslatát megküldi a felsőoktatási intézmény fenntartójának, abból a célból, hogy továbbítsa a kinevezésre - a munkaköri cím adományozására - jogosultnak.

(2) A főiskolai tanári kinevezést a nem állami felsőoktatási intézmény fenntartója - a miniszter útján - kezdeményezi a miniszterelnöknél.

A fenntartó lehetséges intézkedéseinek körét a Ftv. 115. § pontosan leírja. Ennek jelen ügyben érintett része az intézmény törvényes működésének biztosítása:

Ftv. 115. § (4) A törvényesség biztosítása keretében kell ellenőrizni az intézményi dokumentumokban foglaltak megtartását, jogszerűségét, a felsőoktatási intézmény működésének és a döntéshozatalnak a jogszerűségét. Az ellenőrzés keretében történő adatszolgáltatásra, a helyszíni ellenőrzés lefolytatására - valamint ezzel kapcsolatban az értesítésre és a helyszíni ellenőrzés akadályozására -, az ellenőrzés eredményének közlésére, az ellenőrzés eredményeként megteendő intézkedésekre, a tényállás tisztázására, a határidők számítására, az igazolásra, a határozat alakjára, tartalmára és közlésére, a döntés kérelemre vagy hivatalból történő kijavítására, kicserélésére, kiegészítésére, módosítására vagy visszavonására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(5) A (4) bekezdésben szabályozott ellenőrzés eredményeképpen a fenntartó - megfelelő határidő tűzésével - felhívja a felsőoktatási intézmény vezetőjét a jogszabálysértő döntés orvoslására, a szükséges intézkedés meghozatalára.

Ha azonban a rektor a felhívást nem teljesíti, nem munkaügyi intézkedés, hanem bírósági jogvita az előírt következő lépés:

Ftv. 115. § (9) A fenntartó bírósági eljárást kezdeményezhet, ha a felsőoktatási intézmény az (5)-(8) bekezdésben meghatározott felhívásnak nem tesz eleget.

(10) A bírósági eljárás a megszabott határidő lejártától számított harminc napon belül indítható meg. A bíróság nemperes eljárásban, soron kívül határoz. A határidő jogvesztő. A bíróság a fenntartó kérésére a felsőoktatási intézmény döntését megváltoztathatja, illetve elrendelheti, hogy a felsőoktatási intézmény részben vagy egészben tegyen eleget a fenntartó felhívásában foglaltaknak. Az eljárásra a Fővárosi Bíróság az illetékes. A kérelem benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.

A törvény egyértelműen biztosítja az intézmény számára a fenntartó intézkedésével szembeszegülés jogát:

Ftv. 115. § (14) A fenntartói irányítás nem sértheti a felsőoktatási intézmény e törvényben biztosított önállóságát, az intézmény döntési hatásköreit. A felsőoktatási intézmény szenátusának döntése alapján a rektor a fenntartói intézkedéssel szemben - ide nem értve a (8) bekezdés szerinti fenntartói észrevételt, visszaküldést, illetőleg a (11) bekezdés szerinti fenntartói kifogást - a közléstől számított harminc napon belül bírósági eljárást kezdeményezhet, kérve annak megállapítását, hogy a fenntartó döntése sérti a felsőoktatási intézmény e törvényben biztosított önállóságát. A bíróság nemperes eljárásban, soron kívül határoz. A határidő jogvesztő. A bíróság a fenntartó döntését megváltoztathatja. Az eljárásra a Fővárosi Bíróság az illetékes. A kérelem benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.

A törvény tehát a fenntartó és az intézmény (illetve vezetője, a rektor) közötti, egy intézkedés jogszerűségére vonatkozó vita esetén egyértelműen megszabja a követendő eljárást, és ezzel a munkaügyi intézkedést (pl. a fenntartó felmond a rektornak) egyértelműen kizárja.

A fenti két párhuzamos érvelés konklúziója azonos: az Alkotmány alapján a rektornak nem lehet felmondani. Ilyen szándék esetén a szenátusnál kell kezdeményezni a rektor visszahívását, majd megfelelő szenátusi döntés esetén a miniszter útján a miniszterelnöknél kezdeményezhető a főiskolai rektor felmentése.

Mivel jelen esetben nem ez történt, hanem két jogvitát döntött el a fenntartó a rektornak való rendkívüli felmondással, ezért a felmondás sérti az Alkotmány **70/G. §** (1) bekezdését.

Mivel az Alaptörvény **X. cikkének** (1) és (3) bekezdése az Alkotmányban korábban biztosított jogot fenntartja, ezért amikor a bíróságok határozott indítványom ellenére elmulasztották kimondani az alkotmányisértést és a felmondást hatályban tartották, egyúttal megsértették az Alaptörvényben biztosított jogot is.

b) A perben az ügygel összefüggő, vélelmezett törvénysértést el kell bírálni

Az Alaptörvény **XXIV. és XXVIII. cikke** biztosítja a jogot a részrehajlás nélküli, pártatlan és tisztességes eljáráshoz és elbíráláshoz, továbbá a megfelelő indokoláshoz. Ennek pontos tartalma nehezen adható meg, ám álláspontom szerint nem kétséges, hogy ha egy per folyamán az egyik fél szabályosan, a megfelelő időben előterjeszt egy vélelmezett törvénysértést, azt a bíróságnak érdemben meg kell ítélnie. Vagy meg kell állapítania, hogy a az esetleges törvénysértés nem befolyásolja az ügy megítélését, vagy érdemben döntenie kell, hogy a törvénysértés fennáll-e.

Jelen esetben folyamatosan (a kereseti kérelemben, a fellebbezésben és a felülvizsgálati kérelemben is) felpanaszoltunk három, ügydöntő törvénysértést:

- a rektornak nem lehet felmondani
- a felmondás sérti a fenntartói joggyakorlás előírt módját
- a rendkívüli felmondás törvényes kritériuma, a szándékosság vagy súlyos gondatlanság, bizonyítottan nem állt fenn.

A bíróságok azonban egyik törvénysértés esetében sem foglaltak állást.

Az első két törvénysértés tartalmát a fentiekben már kimerítően taglaltam; a harmadikat most ismertetem.

A törvény szerint

Mt. 96. § (1) A munkáltató, illetve a munkavállaló a munkaviszonyt rendkívüli felmondással megszüntetheti, ha a másik fél

- a) a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy
- b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. Ettől érvényesen eltérni nem lehet.

A felmondás egyértelműen a Mt. 96. § (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozott. A szubjektív határidő (Mt. 96. § (4) szerint 15 nap) alapján releváns felmondási indokok: diplomákat vontam vissza, ill. főiskolai oktatóknak felmondtam. A felmondás nem azt állította, hogy az intézkedések tartalmilag indokolatlanok voltak, hanem azt, hogy rektorként nem volt rá jogom. Oklevél-visszavonásra csak a miniszter kezdeményezésére van lehetőség, a főiskolai oktatók feletti munkáltatói jogkörömet pedig a fenntartó elvonta.

Mindkét intézkedés jogszerűségéről (és indokoltságáról is) meg voltam és meg vagyok győződve:

- A főiskolai oklevelek visszavonása a Ftv. alapján értelmezésem szerint elsődlegesen intézményi jogkör (erről alább bővebben lesz szó); az egységes hazai joggyakorlat szerint is intézményi hatáskör, ezt a minisztérium közlönyében közzétett esetek alapján ellenőriztem is; a Főiskola jogvégzett főtitkárának írásos javaslatára döntöttem; a törvényességi felügyeletet gyakorló minisztert és az Oktatási Hivatalt is tájékoztattam az intézkedésről, és egyik sem jelzett kifogást.
- A munkáltatói jogkörömet elvonó fenntartói határozatot bíróság előtt megtámadtam. Erről és ennek halasztó hatályáról a fenntartót tájékoztattam, és az nem jelzett kifogást; a bíróság a kérelmet befogadta.

Láthatólag mindkét esetben az elvárható gondossággal és körültekintéssel jártam el; azaz, ha tévedtem volna is, az semmiképpen sem „szándékosan vagy súlyos gondatlansággal” történt.

A támadott ítéletek, amikor a fent említett három törvénysértést nem bírálták el, egyértelműen megsértették az Alaptörvény **XXIV** és **XXVIII. cikke** szerinti jogomat a tisztességes és pártatlan eljárásra.

c) A törvényeket a józan ésszel összhangban kell értelmezni

A tisztességes eljáráshoz való jog eleme, hogy a törvényeket a bíróságoknak be kell tartani és a józan ésszel összhangban kell értelmezni. Jelen esetben ez két körben sérült durván, az eljárás mindhárom szintjén.

A 15 napos szubjektív határidő

A rendkívüli felmondással csak igen rövid időn belül lehet élni. A törvény szerint:

Mt. 96. § (4) A rendkívüli felmondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, legfeljebb azonban az ok bekövetkeztétől számított egy éven belül, bűncselekmény elkövetése esetén a büntethetőség elévüléséig lehet

gyakorolni. Ha a rendkívüli felmondás jogát testület jogosult gyakorolni, a tudomásszerzés időpontjának azt kell tekinteni, amikor a rendkívüli felmondás okáról a testületet - mint a munkáltatói jogkört gyakorló szervet - tájékoztatják.

A józan ész szerint az alábbi négy tényezőnek ebben az időrendben kell követnie egymást:

- (a) felmondási ok
- (b) a döntéshozó erről tudomást szerez
- (c) döntés a felmondásról
- (d) a felmondás közlése.

Az idézett törvényhely (b) és (d) között legfeljebb 15 napot engedélyez. Mivel (c) szükségképpen e kettő közé esik, ezért a józan ész szerint (c) és (d) között sem lehet több 15 napnál.

Az elsőfokú eljárásban tisztázódott, hogy a döntésre jogosult Egyházi Tanács 2009. április 10-én döntött a felmondásról (c), a felmondás kelte 2009. július 6 (d), azaz 86 nap telt el köztük (3.1 és 3.2 melléklet), ami a felmondást érvénytelenné teszi. Ezt mindhárom szinten világosan kifejtettük, ám a bíróságok figyelmen kívül hagyták, illetve a Kúria – noha az Egyházi Tanács 2009. április 10-i, a felmondásról döntő határozatát maga is idézte (!) – azt állította, hogy „az Egyházi Tanács 2009. április 10-ei tudomásszerzése ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható”.

Álláspontom szerint ezzel a bíróságok az Alaptörvény **26. cikkét** is megsértették, amennyiben a világos törvényi rendelkezést nem követték.

Az intézményi oklevél-visszavonás joga

A felmondás egyik döntő indoka szerint nem vonhattam volna vissza főiskolai okleveleket, mert ez a Ftv. **103. §** (2) bekezdése alapján nem rektori hatáskör. Ezt a jogszabály-értelmezést mindhárom ítélet elfogadta, noha az alábbiak szerint ez ellentmond a józan észnek (és más okból is tarthatatlan).

Ftv. 103. §. (2) A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság indítványára a miniszter a bíróságnál - a 105. §-ban meghatározottak szerint - kezdeményezi a felsőoktatási intézmény által megszervezett vizsga eredményének, a kiállított bizonyítványnak, oklevélnek érvénytelenné nyilvánítását.

A hivatkozott **105. §** a miniszter a törvényességi ellenőrzési jogkörét részletezi, és utolsó bekezdésében kimondja:

Ftv. 105. §. (5) A miniszter törvényességi ellenőrzési joga nem érinti a más jogszabályok alapján gyakorolt ellenőrzési, felügyeleti jogosítványokat.

Eszerint a törvény közvetlenül is rögzíti, hogy a miniszter 103. § (2) szerinti jogosítványa nem vonja el mások (így a rektor Ftv. 29. § (2) szerinti) törvényességi ellenőrzési feladatait. E tekintetben a hazai joggyakorlat is egységes: a törvénytelenül kiadott okleveleket a felsőoktatási intézmény vonja vissza. A jogalkotó ezt fenntartó, változatlan szándékát egyértelműen mutatja a 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról:

Nftv. 52/A. § (1) A felsőoktatási intézmény az általa vagy jogelődje által kiállított oklevelet és oklevélmellékletet az oklevél kiállításától számított öt éven belül visszavonja, ha az oklevelet jogellenesen szereztek meg. A visszavonásra egyebekben a Ket. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéstől eltérően, ha az oklevél kiállítását bűncselekmény befolyásolta és a bűncselekmény elkövetését jogerős bírói vagy ügyészi határozat megállapította, az intézmény az oklevelet időbeli korlátozás nélkül megsemmisíti, ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot nem érint. A megsemmisítésre egyebekben a Ket. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Az az értelmezés viszont, amelyet a felmondás és mindhárom ítélet magáévá tett (t. i. hogy oklevelet *kizárólag* a Ftv. 103. § (2) bekezdése szerinti eljárásban lehet visszavonni), a józan ésszel is ellenkezik. Ugyanis e bekezdésben nemcsak oklevelekről van szó, hanem vizsgaeredményekről is! Ezen értelmezés alapján, ha egy írásbeli vizsga eredményét meg kell semmisíteni, mert bebizonyosodott a csalás, erre sem a vizsgáztató, sem a tanszékvezető, sem a tanulmányi hivatal, sem a rektor, sem a szenátus, sem a fenntartó nem jogosult: az Akkreditációs Bizottsághoz kell fordulni, aki a miniszternél javaslatot tehet, aki bírósághoz fordul, aki végül dönt – és már lehet is újra írni a tesztet...

Ez a jogszabály-értelmezés azért is képtelenség, mert az Akkreditációs Bizottságnak nincs jogosítványa semmiféle egyéni hallgatói ügy vizsgálatára, így azt sem vizsgálhatja, hogy egy hallgató diplomája jogszabálysértéssel lett-e kiállítva.

Álláspontom szerint mindkét ismertetett jogszabály-értelmezés az Alaptörvény 28. cikkét sértő módon ellentétes a józan ésszel, és – mivel a per eldöntése szempontjából alapvető kérdést érint – a pártatlan eljáráshoz való alaptörvényi jogomat (XXIV és XXVIII. cikk) is sérti.

5. Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva:

A Kúria ítéletével a jogorvoslati lehetőségek kimerültek; rendelkező részében kimondja: „Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.”

6. Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást (jogorvoslat a törvényesség érdekében) az ügyben:

Az ügyben felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, perújítást vagy jogorvoslatot a törvényesség érdekében nem kezdeményeztünk.

Kelt: Budapesten, 2017. július 6-án

Indítványozó képviselőjében:

Jogi képviselő aláírása.

Melléletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, abban az esetben, amennyiben az indítványozó jogi képviselővel jár el
2. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
3. Érintettséget alátámasztó dokumentumok:
  - 3.1 Döntés a felmondásról, 2009. április 10.
  - 3.2 Rendkívüli felmondás, 2009 július 6.
  - 3.3 A Kúria végzése, 2013. április 17.
  - 3.4. Kereseti kérelem, 2013. július 22.
  - 3.5 Elsőfokú ítélet, 2015. június 19.
  - 3.6 Fellebbezés, 2015. szeptember 3.
  - 3.7 Másodfokú ítélet, 2016. február 17.
  - 3.8 Felülvizsgálati kérelem, 2016. május 3.
  - 3.9 A Kúria ítélete, 2017. március 8.